

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Lublin w pigułce

czas trwania: 3 dni, typ: samochodowa, liczba miejsc: 20, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Będąc na wschodzie Polski, warto zajechać do Lublina. Jest tam sporo ciekawostek. Można próbować zwiedzić najciekawsze miejsca, poświęcając temu miastu chociaż jeden dzień. Proponowałbym zacząć w okolicach ratusza - mamy stąd widok na Bramę Krakowską, pozostałość murów obronnych z XV wieku.

Przechodząc przez bramę, udajemy się na magiczne Stare Miasto. W dni powszednie możemy jeszcze zwiedzić Muzeum Miasta Lublina, które mieści się w Bramie Krakowskiej. Idziemy w prawą stronę, aż do katedry. Po drodze mijamy średniowieczną wieżę obronną z cegły. Tu polecam zwiedzanie katedry, z cudownym wizerunkiem Matki Boskiej, oraz zakrystię akustyczną i krypty.

Obowiązkowym punktem programu powinna być Wieża Trynitaraska, z wystawą rzeźby drewnianej wewnątrz (mijamy po drodze, wspinając się na szczyt). Mamy stąd wspaniały widok na miasto.

Następnie wyruszamy w kierunku Trybunału Koronnego. Po drodze możemy podziwiać zabytkowe kamienice - Lubomelskich, Klonowica, Konopniców, Wieniawskich (tu urodził się Henryk Wieniawski, słynny skrzypek!). Z boku trybunału, od strony katedry, znajduje się wejście do podziemi - ciekawa i pouczająca trasa. Po zwiedzeniu podziemi możemy zahaczyć o Piwnicę pod Fortuną - czerwoną kamienicę Lubomelskich, gdzie możemy obejrzeć ciekawą, nowoczesną wystawę multimedialną.

Dalej wyruszamy w dół, mijamy Plac po Farze i dochodzimy do Bramy Grodzkiej. Znajduje się Teatr NN oraz makietę dawnej dzielnicy żydowskiej, która usytuowana była przed wojną wokół zamku.

I pewnie dzień już się prawie kończy, a tu jeszcze trzeba wpaść na zamek i obejrzeć wystawy stałe - malarstwo, militaria, oraz Kaplicę Trójcy Świętej, absolutny hit turystyczny, na skalę europejską. Średniowieczne freski kaplicy stanowią unikatowe dzieło sztuki. Nie można tego ominąć będąc w Lublinie.

Jeżeli ktoś chciałby pozostać dłużej w tym pięknym mieście, warto zajrzeć na Plac Litewski, poświęcić jeszcze czas na zwiedzanie Skansenu Wsi Lubelskiej, zajrzeć na ul. Walecznych na nowy cmentarz żydowski, oraz zwiedzić tam Izbę Pamięci.

Warto wspomnieć, że w Lublinie, w czasie drugiej wojny światowej, utworzono obóz koncentracyjny na Majdanku. Zwiedzać można codziennie, wstęp jest bezpłatny. Uwaga, był to obóz zagłady, nie pracy, ekspozycja jest tylko dla dorosłych i dzieci powyżej 14 r.ż. Zachowały się do dzisiaj baraki, buty więźniów, włosy, przedmioty codziennego użytku. Nienaruszone budynki krematorium milcząco świadczą o tych okrutnych czasach.

Wieczorem warto pospacerować po Placu po Farze, spojrzeć ze wzgórza w pobliżu na zamek i panoramę miasta, pospacerować wokół zamku, pamiętając makietę z Teatru NN, na której pokazano ciasno upchane osiedle żydowskie, które w połowie wojny zniknęło bezpowrotnie wraz ludźmi.

Na Starym Mieście czekają na nas restauracje i kawiarnie oferujące regionalne potrawy - pierogi, żołądki gęsie, naleśniki. Warto wstąpić do zwykłego sklepu spożywczego i kupić tradycyjnego lubelskiego cebularza - bułkę ze smażoną cebulą, zgłoszoną jako produkt regionalny. Przewędrowałem sporo Polski, ale takich cebularzy, jak w Lublinie, nigdzie nie spotkałem. A jakby ktoś chciał w tych okolicach dłużej zabawić, może zajrzeć do Zamościa, Chełma, lub pojechać na Roztocze i poszukać diabła na Czartowym Polu. Kto wie, może to ten podpisywał sąd w Trybunale .

Program wycieczki

Lublin Klikon z Lublina

Lublin ma hejnalistę, który codziennie w południe wygrywa na trąbce miejski sygnał z Bramy Krakowskiej. Co roku z balkonu Trybunału Koronnego rozbrzmiewają dźwięki dziesiątków hejnałów. To podczas Ogólnopolskiego Przeglądu Hejnałów Miejskich, organizowanego właśnie w Lublinie, trąbacz z różnych miast Polski popisują się swoimi talentami.

Hejnalistów jest wielu, ale klikona ma w naszym kraju tylko Lublin! Klikon, inaczej zwany krzykaczem, to określenie osoby zajmującej się przed laty powiadamianiem mieszkańców miast poprzez wykrzykiwanie ważnych wieści. Na świecie gdzieśgdzie utrzymuje się klikonów, np. w słynącej z konserwatywności Wielkiej Brytanii. Działa tam nawet gildia krzykaczy miejskich. Należy do niej jedyny polski klikon - pan Władysław Stefan Grzyb z Lublina. Nieregularnie, acz spektakularnie wykrzykuje lublinianom ważne wieści ze schodów Nowego Ratusza przy pl. Władysława Łokietka. Wyróżnia go staropolski paradny strój i siła głosu, z którą mogą konkurować jedynie najtęższe gardła z Podhala. Niestety pan Władysław nie ma stałego terminarza wystąpień. Ogłasza nastanie Nowego Roku, ważne wydarzenia z życia miasta i całego kraju. Aby zobaczyć jedynego polskiego klikona przy pracy, należy nasłuchiwać informacji i być gotowym do odwiedzenia Lublina.

51°14'52"N 22°33'56"E | na mapie:A

Lublin Między Wschodem a Zachodem

Rzeczpospolita Obojga Narodów połączyła dwa bieguny europejskiej kultury. Na terenach zamieszkałych przez Polaków budownictwo i powstające tutaj dzieła sztuki sięgały korzeniami tradycji Europy Zachodniej. Sztuka wschodnich obszarów Rzeczpospolitej, zamieszkałych w znakomitej większości przez Rusinów, opierała się na

kanonach bizantyjskich. Za panowania pierwszego z Jagiellonów, wychowanego w tradycji prawosławnej, a sprawującego swą władzę na Wawelu, echa ruskiej sztuki pojawiły się na terenach, gdzie królowała sztuka Zachodu. Tak powstały zupełnie unikatowe w skali Europy bizantyjskie polichromie we wnętrzach gotyckich kościołów.

Doskonały przykład tego rodzaju dekoracji malarskich znajduje się na zamku lubelskim. Czternastowieczną kaplicę pw. Świętej Trójcy naprawdę warto zobaczyć. Zdobią ją freski, które ukończył w 1418 r. sprowadzony z Rusi mistrz Andrzej. Wszystkie ściany, wnęki i sklepienia pokryły barwne malowidła ze scenami męki Chrystusa, przedstawienia tematów biblijnych i postacie świętych Kościoła prawosławnego. Artysta namalował freski na zamówienie Władysława Jagiełły. Wdzięczny twórca uwiecznił fundatora w dwóch miejscach. We wnętrzu łuku tęczowego (łuk na styku nawy i prezbiterium), po jego lewej stronie można zobaczyć jedyny znany wizerunek króla na koniu. Blisko wejścia do kaplicy widać bardziej szczegółowo przedstawioną postać władcy kłęczącego przed Matką Boską.

Prace konserwatorskie przy odświeżaniu fresków zamalowanych w XIX w. (kaplica pełniła wtedy funkcję świątyni więziennej) trwały niemal 100 lat. Dziś można podziwiać ich efekty - malowidła stanowią jedną z głównych atrakcji Muzeum Lubelskiego.

51°15'01"N 22°34'23"E | na mapie:B

Lublin

W podziemiach lubelskiego Starego Miasta

Po prawej stronie gmachu Trybunału Koronnego (od strony katedry), znajduje się wejście do piwnic, rozłożonych pod lubelskim Starym Miastem na kilku kondygnacjach i połączonych systemem korytarzy. Do dyspozycji zwiedzających przygotowano podziemną trasę turystyczną o długości ok. 300 m. Przejście całej trasy zajmuje ok. 40 minut a podczas wędrowki trzeba pokonać ok. 150 schodów - niektóre piwnice położone są kilkanaście metrów pod zabudową tej części miasta.

Znajdują się tam m.in. piwnice, w których przechowywano wino i mięsiva. W innych piwnicach można obejrzeć makiety przedstawiające dawny Lublin oraz posłuchać barwnych opowieści o dziejach miastach snutych przez przewodnika.

Dużą atrakcją jest też ruchomy teatrzyk przedstawiający wielki pożar, który wybuchł w dzielnicy żydowskiej w dniu 2.06.1719 po uderzeniu pioruna. Według legendy pożar u bram miasta zatrzymały przyniesione przez zakonników relikwie świętego krzyża (zaginięły w 1991 r.).

51°14'52"N 22°34'04"E | na mapie:C

Lublin

Piwnica pod Fortuną

Działająca od sierpnia ekspozycja prezentuje historię Lublina (głównie okres "złotego wieku" miasta, zagadnienia wieloreligijności oraz XIX wiek) za pomocą prezentacji dotykowych i innych efektów multimedialnych. Oprócz tego w jednej z sal - tytułowej Piwnicy pod Fortuną - przetrwały renesansowe malowidła ściennie namalowane jako dekoracja dla XVI-wiecznej winiarni, która działała w tym miejscu.

51°14'53"N 22°34'07"E | na mapie:D

Lublin

Muzeum na zamku

Lubelski zamek wzniesiono w XIV w. na miejscu wcześniejszego drewnianego grodu, którego częścią był potężny, zachowany do dziś donżon. Oprócz niego z dawnego średniowiecznego założenia obronnego do czasów obecnych ocalała tylko kaplica zamkowa pw. Świętej Trójcy. Pozostała część znanej dzisiaj budowli powstała w latach 20. XIX w. Obiekt zyskał wówczas neogotycki wygląd. Przez 130 lat służył jako więzienie.

W 1957 r. po niezbędnych pracach adaptacyjnych do zamku przeniesiono zbiory Muzeum Lubelskiego. Placówka ma bogate kolekcje zabytków sztuki zdobniczej, numizmatów, militariów oraz eksponaty z zakresu archeologii i etnografii. Największą atrakcją przyciągającą zwiedzających są freski bizantyjskie w kaplicy Świętej Trójcy i zbiory malarstwa polskiego. W dużej sali galerii warto zobaczyć Unię Lubelską, monumentalny obraz uznawany za jedną z najlepszych prac Jana Matejki. Powstał w 1869 r. i został bardzo wysoko oceniony nie tylko w Polsce. Wyrazem uznania dla kunsztu Matejki było nadanie mistrzowi w 1870 r. francuskiego orderu - Legii Honorowej. W galerii malarstwa polskiego warto również zwrócić uwagę na słynne dzieła innych naszych wybitnych artystów - Michałowskiego, Gersona, Wyspiańskiego, Fałata, Podkowińskiego, Malczewskiego, Brandta, Wierusza-Kowalskiego i Boznańskiej.

Muzeum Lubelskie jest czynne od czerwca do końca sierpnia, w godz. 10.00-17.00 (w niedziele do 18.00). Poza sezonem w godz. 9.00-16.00 (w niedziele do 17.00). W poniedziałki nieczynne.

www.zamek-lublin.pl

51°15'02"N 22°34'18"E | na mapie:E

Lublin Kamienica Konopniców

Kamienica Konopniców znajduje się pod adresem Rynek 12.

Jej pierwszym wzmiankowanym właścicielem kamienicy był w 1512 roku rajca Andrzej Schadurka, a później przeszła ona jako spadek na własność jego trzech córek. Mąż jednej z nich, Anny Schadurczanki, kupiec i burmistrz Jan Domarath, wykupił wszystkie części posesji. Po jego śmierci właścicielami nieruchomości zostały: bratanice Jana Domartaha, które swoją część sprzedały Adamowi Bystrzyskiemu, szlachcicowi z Bystrzycy, oraz dwie siostry Anny, które swoją część przekazały w akcie darowizny Jakubowi Ostrowskiemu. Następnie kamienica była w posiadaniu Jana i Heleny Kretków.

W 1796 roku przeszła w ręce Sebastiana Konopnicy, który przeprowadził jej generalny remont. Zostało dobudowane drugie i trzecie piętro. Po jego śmierci w 1608 roku nieruchomość została oddziedziczona przez trójkę jego dzieci. Siostra została spłacona przez braci, a w 1617 roku Andrzej odkupił udziały od brata Aleksandra. W 1655 roku przeszła w ręce córek Andrzeja, Elżbiety Passan i Justyny Samborskiej. Do roku 1776 właścicielem kamienicy był Mikołaj Kieromowicz, a następnie kolejno: Andrzej Janiszewski, Paweł i Marianna Zdziarscy, od 1782 roku Józef Władysław Zajączkowski, a później Franciszek Ksawery Janiszewski. W 1783 roku dom z powrotem powrócił do Marianny Zdziarskiej, a w 1802 w spadku przeszedł w posiadanie córki Barbary Groborowej, po czym w 1852 roku został sprzedany Władysławowi Józefowi i Apolonii Kowalskim. Do wybuchu II wojny światowej kamienica należała kolejno do rodzin: Sobieszczańskich, Ćwiklińskich, Ponińskich i Krzyżanowskich.

W 1938 roku Krzyżanowscy dokonali rekonstrukcji elewacji kamienicy według projektu Czesława Dorii-Dornałowicza. W 1954 roku został wykonany remont elewacji, przekształcona attyka według projektu J. Gontarczyka. W latach 2003-04 budynek poddany został rewitalizacji według projektu Jacka Cieplińskiego.

Obecnie w kamienicy mieści się przedszkole, a w piwnicach restauracja „Gramofon”. Jest jedną z najpiękniejszych i najbardziej wyróżniających się kamienic na lubelskim rynku.

51°14'51"N 22°34'06"E | na mapie:F

Lublin Kamienica Lubomelskich

Kamienica Lubomelskich znajduje się pod adresem Rynek 8.

W 1540 roku właścicielem kamienicy był Jan Lubom, o czym świadczy zachowany napis, data oraz gmerk Zadora. Po jego śmierci została oddziedziczona przez dzieci, a następnie była w posiadaniu rodzin aptekarskich Zaborowiczów i Schererów, które organizowały usługi balwierskie dla szlachty trybunalskiej. Pod koniec XVIII wieku była własnością rodziny Szuartów, po czym przeszła w ręce burmistrza Franciszka Ksawerego Makarowicza, który w 1782 roku przebudował ją w stylu klasycystycznym. Kolejnym właścicielem była rodzina Brengerów, która dochód z niej przeznaczyła na posagi dla ubogich żydowskich dziewcząt. Do 1941 roku w nieruchomości mieścił się rabinat lubelski.

Cennym zabytkiem w kamienicy są powstałe po 1580 roku w piwnicach, przeznaczonych na winiarnię, polichromie o tematyce świeckiej. Przedstawiają kompozycje figuralne

przeplatane roślinnymi dekoracjami.

51°14'53"N 22°34'07"E | na mapie:G

Lublin Kamienice (XVI i XVII w.)

Na Starym Mieście zespół kamienic, pierwotnie gotyckich (XIV/XV w.), wielokrotnie przebudowywanych (po 1945) odbudowywanych.

51°14'54"N 22°34'07"E | na mapie:H

Lublin Stary Ratusz, zw. Trybunałem, (budowany od końca XIV w.).

Stary Ratusz, zw. Trybunałem, obecnie klasycystyczny (budowany od końca XIV w.), przebudowywany (XVI, XVII i XVIII w., Muzeum Ratusza i Trybunału Koronnego).

51°14'52"N 22°34'05"E | na mapie:I

Lublin Miejsce po dawnym centrum Dzielnicy Żydowskiej

U stóp lubelskiego Zamku, tuż przy chodniku znajduje się niewielka tablica z kamiennym planem. To tutaj mieściła się przed wojną Dzielnica Żydowska. - stąd hebrajskie nazwy ulic, wyryte obok polskich na błyszczącej tablicy. Patrząc na to miejsce - stojąc twarzą do Zamku - widzimy po prawej zamkowe błonia z placem zabaw, z tyłu olbrzymi parking, po lewej - ruchliwa Aleja Solidarności.

Aż trudno uwierzyć, że przed wojną była tu zamieszкана przez kilkanaście tysięcy ludzi dzielnica. Tu mieszkał w latach 1745-1815 Widzący z Lublina, Jaakow Icchak ha-Lewi Horowic. Tu stały synagogi, sklepy, tu handlowano, kupowano, wychowywano dzieci. W czasie drugiej wojny światowej hitlerowcy utworzyli tu getto. W 1942 r doszło do jego likwidacji. Mieszkańców wywieziono do obozów zagłady, gdzie zostali wymordowani, domy zniszczone.

Trudno sobie dzisiaj, patrząc na puste przestrzenie wokół Zamku wyobrazić, że były tu wąskie ulice, gęsto zabudowane parterowymi i piętrowymi budynkami. W Bramie Grodzkiej w dni powszednie możemy obejrzeć makietę tej dzielnicy, której centrum przebiegało u stóp wzgórza Zamkowego. Obecnie ustawiono tutaj tablicę z napisem : "W tym miejscu znajdowało się centrum dzielnicy żydowskiej, istniejącej od XVI w do poł.XVII w. działał w dzielnicy Sejm Czterech Ziem (Waad Arba Aracot) , główna instytucja dla żydów ówczesnej Rzeczypospolitej. W okresie II wojny światowej hitlerowcy urządzili tu getto, które zlikwidowali w 1942 r, a centrum dzielnicy wyburzyli."

Tu rozpoczyna się Szlak Pamięci Żydów Lubelskich.

51°15'02"N 22°34'17"E | na mapie:J

51°14'54"N 22°33'34"E | na mapie:K

Lublin Plac Litewski

Plac Litewski powstał w latach 20. XIX wieku; pierwotnie nosił nazwę Placu Musztry i przeznaczony był do parad wojskowych.

Historia placu sięga XVI wieku, kiedy to tereny te należały do Radziwiłłów; w XVII wieku stały się własnością Józefa Karola Lubomirskiego, później jego córki Marii Anny, żony Pawła Karola Sanguszki, po czym znalazły się w posiadaniu Szepetyckich. W 1801 roku - w wyniku publicznej licytacji - przeszły w ręce Beniamina Finke, który podarował je Rządowi. Do 1818 roku obszar ten wykorzystywany był jako skład słomy. W 1823 roku powstał plac na potrzeby urządzania parad wojskowych. Na pewnej części placu urządzony został skwer, a 1826 roku wybudowano na wzniesieniu pomnik Unii Lubelskiej, który upamiętniał odbywające się w tym miejscu obrady szlachty polskiej i litewskiej w 1569 roku przed podpisaniem Unii Lubelskiej.

W latach 1873-76 na placu wybudowana została cerkiew pw. Podwyższenia św. Krzyża. Po zajęciu Lublina przez Austriaków świątynia została przemianowana na kościół garnizonowy, a budynki wokół placu przeznaczono na siedzibę władz Generalnego Gubernatorstwa. Cerkiew została rozebrana w 1925 roku. Po odzyskaniu niepodległości plac nazwano Placem Litewskim. W czasie okupacji hitlerowskiej otrzymał nazwę Adolf Hitler-Platz, a po II wojnie światowej przywrócono mu miano Placu Litewskiego. W 1945 roku wzniesiony został pomnik Wdzięczności Armii Radzieckiej, który rozebrano w 1990 roku. Po śmierci Stalina plac przemianowany został na Plac Józefa Stalina. Dopiero po upadku systemu komunistycznego odzyskał swoją dawną nazwę.

Na Placu Litewskim znajduje się grób nieznanego żołnierza, pomnik Konstytucji 3 Maja i marszałka Józefa Piłsudskiego. W 2010 roku nastąpiła jego rewitalizacja. Obecnie odbywają się w tym miejscu ceremonie państwowe, a także happeningi i inne imprezy, takie jak Sylwester.

Lublin Majdanek - niemiecki obóz koncentracyjny

Zgodnie z początkowymi planami nazistów w 1941 r. pod Lublinem powstał obóz pracy dla kilkudziesięciu tysięcy więźniów. Wkrótce plany zweryfikowano - na obszarze 270 ha zbudowano Konzentrations Lager Lublin z dziesiątkami baraków więźniarskich, komorami gazowymi, piecami krematoriów, budynkami gospodarczymi i pomieszczeniami dla esesmańskiej załogi. Przez piekło Majdanek (tak zwykle się nazywać KL Lublin) przeszło według nowych danych ok. 150 tys. ludzi. Spośród 80 tys. ofiar obozu 60 tys. stanowili Żydzi. Ponadto więziono tu Polaków, Rosjan, Białorusinów, Ukraińców oraz obywateli kilkudziesięciu państw Europy.

W lipcu 1944 r. na Majdanek wkroczyły oddziały Armii Czerwonej. Wycofujący się Niemcy zdołali jedynie podpalić krematorium. Obóz trafił w ręce Sowietów niemal niezniszczony. W barakach stacjonowały oddziały wyzwolicieli, swoje kwatery mieli tu także żołnierze Ludowego Wojska Polskiego. Kwaterujący, wspólnie z okoliczną ludnością dokonywali rozbiórki obozowych obiektów. Zimą 1944/1945 r. przetrwała zaledwie 1/5 budynków.

Już w sierpniu 1944 r. w części baraków KL Lublin sowieckie NKWD urządziło obóz dla żołnierzy Armii Krajowej i członków władz polskiego Państwa Podziemnego. Nie jest znana dokładna liczba więzionych tu Polaków. Wiadomo, że przetrzymywano ich w złych warunkach, po czym wywożono do sowieckich łagrów.

W 1947 r. z prochów ludzkich zebranych z pól otaczających obóz usypano kopiec. Dziś skrywa go konstrukcja Mauzoleum, będąca zbiorowym grobem ofiar. Na terenie dawnego obozu utworzono Państwowe Muzeum na Majdanku. Zwiedzający mogą w nim zobaczyć ocalałe komory gazowe, odbudowane krematorium oraz część

baraków więziennych i magazynów z mnóstwem przedmiotów należących niegdyś do więźniów.

Ze względu na drastyczną wymowę ekspozycji, byłego obozu nie powinny oglądać dzieci poniżej 14 roku życia. Muzeum jest czynne codziennie z wyjątkiem poniedziałków i ważnych świąt, w godz. 8.00-16.00.

51°13'34"N 22°36'12"E | na mapie:L

Lublin Cerkiew w skansenie

Cerkiew greckokatolicka pw. św. Mikołaja Cudotwórcy została zbudowana w 1759 r. w miasteczku Uhrynów k. Sokala jako świątynia parafialna. W 1900 r. w Uhrynowie wzniesiono nową, murowaną cerkiew. Starą, drewnianą świątynię nabyła parafia greckokatolicka w Ulhówku k. Tomaszowa Lubelskiego z przeznaczeniem na cerkiew filialną we wsi Tarnoszyn k. Ulhówka. Translokacja cerkwi nastąpiła w latach 1903-1904, zaś uroczystego poświęcenia przeniesionej świątyni - tym razem pw. Narodzenia NMP - dokonano w 1906 r.

Do 1947 r. cerkiew w Tarnoszynie służyła miejscowym grekokatolikom, zaś po ich ekspatriacji przez władze komunistyczne przeszła we władanie parafii rzymskokatolickiej w Tarnoszynie. W latach 1947-1960 pełniła funkcję łańciskiego kościoła parafialnego. Po 1960 r., kiedy oddano do użytku nowy, murowany kościół, tarnoszyńska cerkiew została praktycznie pozostawiona własnemu losowi, wskutek czego padła ofiarą licznych kradzieży i aktów wandalizmu. Dwukrotnie ją podpalano, jednak w obu przypadkach ogień ugasili okoliczni mieszkańcy. W ciągu ponad 30 lat egzystencji w stanie opuszczenia cerkiew tarnoszyńska została praktycznie pozbawiona elementów wyposażenia wnętrza. Ucierpiała również bryła świątyni. W 1994 r. cerkiew została nabyta przez parafię greckokatolicką w Lublinie i przeniesiona do Muzeum Wsi Lubelskiej w celu rekonstrukcji oraz udostępnienia dla potrzeb kultowych i muzealnych. W latach 1997-1998 dokonano montażu bryły architektonicznej. Obecnie trwają prace nad rekonstrukcją

wnętrza, zgodnie z wymogami sztuki konserwatorskiej.

Świątynia liczy sobie 18,65 m długości oraz 9,75 m szerokości (na osi zakrystii). Jej wysokość całkowita (razem z krzyżem na środkowej kopule) wynosi 17,5 m. Cerkiew jest budowlą drewnianą, trójdzielną (prezbiterium, nawa, babiniec), trójkopułową, przy czym dwie mniejsze kopuły, nad prezbiterium i babiniec, są kopułami pozornymi (pseudokopułami). Świątynia jest orientowana, tj. zwrócona prezbiterium w kierunku wschodnim. Przy prezbiterium od północy i południa znajdują się dwie zakrystie.

Miejsce zaproponował: jarekbrelik

51°15'39"N 22°30'19"E | na mapie:M

Lublin Archikatedra św.św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty

Barokowa Bazylika archikatedralna z XVI / XVII w. ufundowana przez Bernarda Maciejowskiego. Budowę świątyni rozpoczęto w 1586 r., a ukończono w 1625 r. Projektantami byli: Jan Maria Bernardoni i Józef Bricc. Do obecnych czasów świątynię kilkakrotnie przebudowywano m.in. w 1752 r. po pożarze, w 1821 r. wybudowano nową fasadę z sześciokolumnowym partykiem z balkonem, kolejna przebudowa nastąpiła w 1878 r. kiedy to odnowiono wnętrze kościoła, oraz zmieniono portyk z sześciokolumnowego na czterokolumnowy, a balkon zastąpiono frontonem.

W ogromie zniszczeń II wojny światowej katedra ocalała, straciła tylko jedną wieżę. W następnych latach dzięki inicjatywie kardynała lubelskiego Stefana Wyszyńskiego katedrę odbudowano, a przy okazji powrócono do projektu z 1821 r. z sześciokolumnowym portykiem i balkonem. Wnętrze lubelskiej katedry zdobi bogata polichromia iluzjonistyczna. Na końcu prawej nawy znajduje się kaplica akustyczna, w której słychać nawet najcichszy szept. Jest tu także kopia całunu turyńskiego.

51°14'48"N 22°34'08"E | na mapie:N

Lublin Plac Po Farze

Plac Po Farze to miejsce po nie istniejącym już kościele farnym pw. Św. Michała Archanioła z XIII – XVI w. Są to pozostałości fundamentów odkopanych w latach 1936-1938. W 2002 r. fundamenty zostały skrupulatnie odrestaurowane i wyeksponowane, m.in. zrekonstruowano pełny wygląd przyziemia wykorzystując do tego skałę wapienną. Wokół niego położono kostkę brukową oraz zamontowano oświetlenie. Ciekawostką dla zwiedzających jest wystawiony na placu model kościoła w skali 1:40. Kościół ten był najprawdopodobniej pierwszą i najstarszą murowaną świątynią we wschodniej Polsce, a na pewno jedną z najstarszych w Lublinie.

51°14'56"N 22°34'10"E | na mapie:0

Lublin Nowy cmentarz żydowski

Nowy cmentarz żydowski powstał w Lublinie w 1829 r., po zamknięciu starego kirkutu na Kalinowszczyźnie. Wyznaczony poza granicami miasta, zajmował ok. 8,6 ha. W czasie I wojny światowej służył jako cmentarz wojenny ofiar pochodzenia żydowskiego. W czasie II wojny światowej został zdemolowany przez hitlerowców, a macewy wywieziono do budowy tzw. Czarnej Drogi na Majdanku.

Po wojnie przedzielono go na pół - przez środek puszczono ważną arterię komunikacyjną miasta - dawne aleje Lenina, obecnie gen. Andersa. W latach 80. XX w. cmentarz odrestaurowano. Dzięki staraniom Fundacji Sary i Manfreda Frenklów wpisano go do rejestru zabytków.

Obecnie na cmentarzu znajduje się miejsce modłów, izba pamięci, zbiorowe mogiły ofiar faszyzmu - m.in. grób dzieci z ochronki na ul. Grodzkiej zamordowanych na Tatarach razem z opiekunami, groby robotników przymusowych z obozu na Lipowej i inne masowe groby. Stare macewy ustawiono w jednym miejscu, znajdują się tu także dwa pomniki poświęcone ofiarom faszyzmu. Warto wspomnieć, że w wydzielonej części do dzisiaj odbywają się pochówki członków gminy żydowskiej.

51°15'30"N 22°34'43"E | na mapie:P

Lublin Baszta Gotycka

Baszta Gotycka została zbudowana z kamienia i oblicowana cegłą w 1341 roku. Z racji swojego kształtu zwana inaczej Basztą Półokrągłą. Budowla była częścią murów obronnych i jak każda baszta miała swoich "opiekunów" - kupców, którzy dostarczali do niej armaty oraz proch. W okresie staropolskim we wnętrzu baszty wyrabiano grube świece kościelne. Basztę zrekonstruowano w latach 80. XX wieku.

51°14'50"N 22°34'01"E | na mapie:Q

Lublin Brama Krakowska

Bramę Krakowską zbudowano w stylu gotyckim w XIV wieku, natomiast w XVIII wieku przebudowano ją w stylu barokowym. Była częścią murów obronnych miasta. Dawniej Brama Krakowska nazywana była też Bramą Wyższą, w odróżnieniu od Bramy Grodzkiej usytuowanej w niższej położonej części miasta.

Na wieży Bramy Krakowskiej znajduje się zegar, zaś we wnętrzu mieści się Muzeum Historii Miasta Lublina.

51°14'51"N 22°33'59"E | na mapie:R

Lublin Brama Grodzka

Bramę Grodzką, inaczej zwaną Bramą Żydowską, pobudowano za zgodą Kazimierza Wielkiego w 1342 roku. Pierwotnie miała ona formę czworoboku opatrzonego hełmem, z dobudowanym w późniejszym czasie przedbramiem (tak jak w przypadku Bramy Krakowskiej). Nazwa Brama Żydowska miała związek z usytuowaniem obiektu pomiędzy Starym Miastem a dzielnicą żydowską.

Obecny wygląd brama zawdzięcza nadwornemu architektowi Stanisława Augusta Poniatowskiego Dominikowi Merliniemu. W pomieszczeniach bramy znajduje się Ośrodek Brama Grodzka - Teatr NN, w którym prezentowana jest makieta żydowskiej dzielnicy na Podzamczu, przedstawiająca jej stan sprzed II wojny światowej.

51°14'59"N 22°34'12"E | na mapie:S

Lublin

Fragmenty gotyckich murów miejskich (XIV w.)

Mury miejskie gotyckie (poł. XIV w.), we fragmentach, m.in. Brama Krakowska (XVI w.), ob. Muzeum Historii Miasta Lublina;brama Grodzka.

51°14'51"N 22°33'57"E | na mapie:T

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. M. Wojciechowski, , krzysztoff, mareklbn, fot. M. Ostrowska, baspan2050, baspan2050, fot. jarekbrelik, graphi71, krzysztoff, baspan2050, , , apilek, apilek, krzysztoff, apophis, apophis, apophis, ronia2000

Trasa dodana przez: krzysztoff

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 17:38:05